

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 11^{ΗΣ} ΜΑΪΟΥ 1976

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

ΕΠΙ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΙ ΕΚΑΤΟΝ ΕΤΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΑΝΑΣΚΑΦΗΣ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΩΝ
ΥΠΟ ΤΟΥ HEINRICH SCHLIEMANN

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ Κ. ΝΙΚ. Κ. ΛΟΥΡΟΥ

Πέρασαν 100 χρόνια από τότε που η πρώτη σκαπάνη άρχισε την αποκάλυψη των Μυκηνών, μιᾶς έρευνας που συνεχίζεται και σήμερα και μεταφέρει την μυθική εποχή στην ιστορική πραγματικότητα. Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν τιμᾶ σήμερα την μνήμη των μεγάλων ανδρῶν, που πρωτοστάτησαν σ' αυτή την έρευνα, και πρώτου απ' όλους του Heinrich Schliemann.

Ὁ ζῆλος του, ἡ ἐμμονή του και ἡ πίστη του στον Ὅμηρο και στους αρχαίους συγγραφεῖς, ἀλλὰ και ἡ ἀπαιτούμενη προηγούμενη μυθική σταδιοδρομία του, δημιούργησαν τον θρύλο του βίου του που εἶχαν ἐξάρει ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς Ἀκαδημίας εἰδικοί συνάδελφοι στην συνεδρία τῆς 21ης Δεκεμβρίου 1972.

Μὲ την εὐκαιρία τῶν 100 χρόνων τῆς πρώτης σκαπάνης στις Μυκῆνες, εἶναι κατάλληλη ἡ στιγμή νὰ θυμηθοῦμε την ἀγάπη του Schliemann για την Ἑλλάδα και τὸν πολιτισμό της και την προσήλωσή του σὲ ἓνα σκοπὸ που ἄρχισε σὰν παιδικὸ ὄνειρο, ἐξελίχθηκε σὲ ἐμπνευσμένη ὀπτασία και κατέληξε σὲ φωτεινὴ πραγματικότητα.

Ἔως τὸ 1870 οἱ σοφοὶ ἀμφισβητοῦσαν ἀν ὑπῆρξε πραγματικὰ ἡ Τροία. Τὸν ἴδιο χρόνο ὁ Schliemann, ἀψηφώντας χλευασμοὺς και κατηγορίες, ἀνακάλυψε και ἀνέσκαψε την Τροία τοῦ Πριάμου. Καὶ τὸ 1876, στεφάνωσε τὸ ἔργο του μὲ την έρευνα τῆς Ἀκροπόλεως τοῦ Ἀγαμέμνονα και την ἀνασκαφὴ τῶν βασιλικῶν τάφων τῶν Μυκηνῶν και τοῦ ἀνακτόρου τῆς Τίρυνθος. Στὸ σύντομο δηλαδὴ διάστημα 6 χρόνων εὐτύχησε νὰ πραγματοποιήσῃ ὅ,τι εἶχε φαντασθεῖ ὅταν ἦταν παιδί και νὰ καταπλήξῃ ἔτσι τὸν κόσμο μὲ τὰ εὐρήματά του.

Σὲ ὅλη του τὴ ζωὴ καὶ στὰ κατορθώματά του, εἶχε ἐπίκουρη τὴν τύχη, ὅπως ὁ Ὀδυσσεὺς τὴν Ἀθηναῖα, προσωποποιημένη ἀπὸ τὴν Ἑλληνίδα σύζυγό του Σοφία Καστρομένου πού μὲ τὴ σύνεσής της, τὴν ἐξυπνάδα της, τὴν ἀφοσίωσή της, τὴν ἀγάπη της στὴν πατρογονικὴ κληρονομιά καὶ ὄχι λιγώτερο μὲ τὴν ὀμορφιά της καὶ τὴν λατρεία της γιὰ τὸν σύζυγό της κατόρθωνε ὄχι μόνο νὰ τὸν ἐμπνέει στὸ ἔργο του, νὰ τὸν βοηθεῖ οὐσιαστικὰ στὴν ἔρευνά του, ἀλλὰ καὶ νὰ συγκρατεῖ τὸν δξύθυμο χαρακτήρα του.

Ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ ἐδῶ νὰ γυρίσω 60 χρόνια πίσω γιὰ νὰ θυμηθῶ, ἂν ὄχι τὸν ἴδιο πού δυστυχῶς δὲν τὸν πρόλαβα ζωντανό, τοῦλάχιστον ὅμως τὸ ἄμεσο περιβάλλον του ὅπου ἐτύχησα νὰ βρισκομαι ὅταν παιδὶ μαζὶ μὲ συνομήλικούς μου μὲ καλοῦσε ἢ σεβαστὴ Δέσποινα στὸ Ἰλίον Μέλαθρον, ὅπου ἀκόμα κατοικοῦσε. Ἡ κόρη της Ἀνδρομάχη, σύζυγος Λέοντος Μελαῖ, εἶχε 3 παιδιὰ περίπου τῆς ἡλικίας μου, καὶ γι' αὐτὰ ἢ στοργικὴ γιὰγιά δργάνωνε κάθε τόσο διασκεδάσεις στὸ θρηλικὸ σπίτι της. Ἐκεῖ τρέχαμε, ἀπὸ τὸ ἰσόγειο ὅπου ἦταν ἐγκατεστημένη ἡ ἰδιωτικὴ συλλογὴ τοῦ Schliemann, ὡς τὶς σοφίτες ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ πολυτελεῖ διαμερίσματα πού σήμερα στεγάζουν τὸν Ἄρειο Πάγο. Αὐτοὶ οἱ τοῖχοι περιέβαλαν ἄλλωστε ἕνα σημαντικὸ μέρος τῆς Νεώτερης ἱστορίας τοῦ τόπου μας ἀφοῦ ἐκεῖ σύχναζαν βασιλικά πρόσωπα καὶ ἡγετικὲς μορφὲς τῆς πολιτικῆς μιᾶς ὀλόκληρης 50ετίας.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ ὑπέροχο περιβάλλον κάλαζαν τὰ νιάτα μας καὶ πλέκονταν οἱ πρῶτες φιλίες, ἴσως καὶ τὰ πρῶτα ἀθῶα εἰδύλλια. Μὲ συγκίνηση ἀναπολώ αὐτὲς τὶς πολύτιμες προσωπικὲς ἀναμνήσεις πού θέλησα νὰ σᾶς μεταδώσω σὰν μιὰ ταπεινὴ μαρτυρία τῆς ἐπαφῆς μου μὲ τὸ ἄμεσο περιβάλλον τοῦ μεγάλου ἄνδρα.

Κανεῖς δὲν θὰ ἦταν καταλληλότερος νὰ ἐξάρει τὴν σημασία τοῦ ἔργου τοῦ Schliemann ἀπὸ τὸν ἀκαδημαϊκὸ κ. Γεώργιο Μυλωνᾶ πού, σὰν συνεχιστής του, ἀποκάλυψε καὶ ἀποκαλύπτει ἀκόμα κάθε μέρα πολυτιμότητα στοιχεῖα τῆς ἱστορίας καὶ τῆς τέχνης.

Παρακαλῶ τὸν κ. Μυλωνᾶ νὰ εὐαρεστηθεῖ νὰ λάβει τὸν λόγο.

ΜΥΚΗΝΑΙ. ΜΙΑ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΙΑ ΑΝΑΣΚΑΦΩΝ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ Κ. Γ. Ε. ΜΥΛΩΝΑ

Συμπληρώνονται ἐφέτος ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴν πού ὁ Heinrich Schliemann πλήρης δόξης, ἀπὸ τὴν ἀνεύρεση τῆς Τροίας, αὐτοπεποιθήσεως, αἰσιοδοξίας καὶ πίστεως εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων, ἤρχισε νὰ ἀνασκάπτῃ νομῆως τὸ πλούσιον χῶμα τῶν Μυκηναῶν. Ἡ ἀνασκαφὴ του εἰς τὴν ἀκρόπολιν τοῦ